

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande avseende utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Er beteckning: Ju2025/01945

Sammanfattning

- Länsstyrelsen avstyrker lagrådsremissen i sin helhet.
- Länsstyrelsen anser att en sänkning av straffbarhetsåldern till 13 år skulle utgöra betydande avsteg från principen om straffrättslig särbehandling av barn.
- Länsstyrelsen anser inte att lagrådsremissen presenterar tillräckliga skäl för att gå emot barnrättskommitténs rekommendationer och allmänna kommentarer.

5 Straffbarhetsåldern sänks för allvarliga brott

Länsstyrelsen avstyrker lagrådsremissens förslag om att sänka straffbarhetsåldern till 13 år för brott med minimistraff fängelse i fyra år eller mer samt försök, förberedelse och stämpling till sådana brott. Länsstyrelsen avstyrker därmed också lagrådsremissens övriga förslag.

I enlighet med vad den ursprungliga utredningen själv framhåller drabbar ett fängelsestraff en ung lagöverträdare hårdare än en vuxen lagöverträdare. Förslagen i lagrådsremissen kan antas fungera kontraproduktivt utifrån sämre förutsättningar till återanpassning i samhället, risker kopplade till stigmatisering och utanförskap samt en ökad risk för återfall i brott.

Länsstyrelsen är enig med lagrådsremissens bedömning att det inte finns tillräckligt stöd för att påstå att en särskild reglering om sänkt straffbarhetsålder kommer att leda till en minskning av allvarlig brottslighet. Länsstyrelsen är även enig med lagrådsremissens bedömning att förslagen endast i viss mån kan bidra till att

förebygga brott. Länsstyrelsen anser därför att en sänkning av straffbarhetsåldern till 13 år inte är proportionerlig i förhållande till de risker en sådan ändring för med sig och att den därför skulle utgöra ett betydande avsteg från principen om straffrättslig särbehandling av barn.

11 Barnkonventionen och andra grundläggande fri- och rättigheter

Länsstyrelsen kommenterar lagrådsremissens bedömning att en särskild reglering om sänkt straffbarhetsålder inte är oförenligt med bestämmelserna i barnkonventionen.

FN:s barnrättskommitté (kommittén) har tydligt uppmanat de stater som ratificerat barnkonventionen att inte sänka straffbarhetsåldern under 14 år (CRC/C/GC/24). Kommitténs uppgift är att bevaka barnkonventionens genomförande i de länder som ratificerat den. Länsstyrelsen har insikt i att rekommendationer och allmänna kommentarer inte är juridiskt bindande för konventionsstaterna. Länsstyrelsen vill dock påtala att barnkonventionen utgör svensk lag sedan 2020 och att kommittén har uttalat att en sänkning under 14 år kan vara oförenlig med konventionen. Dessutom, som Länsstyrelsen har redogjort för ovan, kan de positiva effekterna av en sänkt straffbarhetsålder förmodas vara mycket begränsade. Mot denna bakgrund bedömer Länsstyrelsen att lagrådsremissen inte presenterat tillräckligt starka skäl att sänka straffbarhetsåldern till 13 år och därmed gå emot kommitténs rekommendation.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Jörgen Peters med samordnaren Emelie Petersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Annika Lidström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.